

WP244 BIJLAGE II – Veelgestelde vragen

Wat is een leidende toezichthoudende autoriteit?

De algemene regel in de algemene verordening gegevensbescherming stelt dat het toezicht op grensoverschrijdende verwerkingsactiviteiten of verwerkingsactiviteiten waarbij burgers van meer dan één EU-land betrokken zijn, door één enkele toezichthoudende autoriteit wordt uitgevoerd, de leidende toezichthoudende autoriteit. Dit staat bekend als het één-loketprincipe.

Een leidende toezichthoudende autoriteit is de instantie die als eerste verantwoordelijk is in zaken met betrekking tot *een grensoverschrijdende verwerkingsactiviteit*, bijvoorbeeld bij onderzoek naar een bedrijf dat in verschillende lidstaten verwerkingsactiviteiten uitvoert.

De leidende toezichthoudende autoriteit coördineert de activiteiten waarbij de betreffende toezichthoudende autoriteiten betrokken zijn, krachtens artikelen 60-62 van de verordening (bv. één-loketprincipe, wederzijdse bijstand en gezamenlijke activiteiten). Ze dient alle ontwerpbesluiten over te maken aan de toezichthoudende autoriteiten met een belang ter zake.

Wat is grensoverschrijdende verwerking?

Het mechanisme van de leidende toezichthoudende autoriteit wordt slechts geactiveerd bij grensoverschrijdende verwerking. Daartoe moet eerst worden bepaald of er al dan niet een grensoverschrijdende verwerking heeft plaatsgevonden.

In overeenstemming met artikel 4, lid 23, van de verordening wordt met "grensoverschrijdende verwerking" het volgende bedoeld:

- verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van vestigingen in meer dan één lidstaat van een voor de verwerking verantwoordelijke of een verwerker in de Unie die in meer dan één lidstaat is gevestigd; of
- verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van één vestiging van een voor de verwerking verantwoordelijke of van een verwerker in de Unie, waardoor in meer dan één lidstaat betrokkenen wezenlijke gevolgen ondervinden of waarschijnlijk zullen ondervinden.

Wat betekent "wezenlijke gevolgen ondervinden"?

In de verordening wordt geen definitie gegeven van "wezenlijke gevolgen ondervinden".

Toezichthoudende autoriteiten interpreteren de term "wezenlijke gevolgen ondervinden" per geval. Daarbij wordt rekening gehouden met de context van de verwerking, het type gegevens, het doel van de verwerking, alsook factoren zoals de vraag of de verwerking:

- individuen schade, verlies of moeilijkheden veroorzaakt of kan veroorzaken;
- een eigenlijk effect heeft of kan hebben wat betreft het beperken van rechten of het afwijzen van een opportuniteit;
- de gezondheid of gemoedsrust van individuen beïnvloedt of kan beïnvloeden;
- de financiële of economische status of situatie van individuen beïnvloedt of kan beïnvloeden;
- individuen blootstelt aan discriminatie of oneerlijke behandeling;

- de analyse omvat van speciale categorieën van persoons- of andere individuele gegevens, met name de persoonsgegevens van kinderen;
- individuen aanzet of kan aanzetten om hun gedrag significant te wijzigen;
- onwaarschijnlijke, onverwachte of ongewenste gevolgen heeft voor individuen;
- moeilijkheden of andere negatieve effecten veroorzaakt, met inbegrip van reputatieschade; of
- de verwerking van een grote hoeveelheid persoonsgegevens betreft.

Hoe wordt de leidende toezichhoudende autoriteit voor een voor de verwerking verantwoordelijke geïdentificeerd?

Zodra is bepaald dat de verwerkingsactiviteit in kwestie een grensoverschrijdend karakter heeft, moet de leidende toezichhoudende autoriteit worden geïdentificeerd.

In overeenstemming met artikel 56 van de verordening wordt de toezichhoudende autoriteit in het land waar de organisatie haar hoofdvestiging heeft, als leidende toezichhoudende autoriteit aangesteld.

Wanneer een organisatie slechts één vestiging in de EU heeft, maar de verwerkingsactiviteit voor betrokkenen in meer dan een lidstaat wezenlijke gevolgen heeft of kan hebben, fungeert de toezichhoudende autoriteit van de locatie van die ene vestiging als leidende toezichhoudende autoriteit.

Bij een organisatie met meerdere vestigingen in de EU volgen we het principe dat de hoofdvestiging van die organisatie de locatie is waar het centraal beheer van die organisatie wordt gevoerd. Als echter een andere vestiging de nodige beslissingen maakt over de doelstellingen en de middelen van de verwerkingsactiviteit – en bijgevolg gemachtigd is om die beslissingen te implementeren –, wordt die vestiging als de hoofdvestiging beschouwd. Het is aan de voor de gegevensverwerking verantwoordelijken om duidelijk vast te leggen waar de beslissingen over de doelstellingen en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens worden getroffen.

Een voorbeeld ter illustratie: als een bedrijf een of meer grensoverschrijdende verwerkingsactiviteiten uitvoert en de beslissingen over alle grensoverschrijdende verwerkingsactiviteiten in de centrale administratie in de EU worden genomen, is slechts één leidende toezichhoudende autoriteit voor alle grensoverschrijdende verwerkingsactiviteiten bevoegd. Dat wordt dan de toezichhoudende autoriteit van de locatie waar de centrale administratie van het bedrijf is gevestigd.

Als een bedrijf daarentegen een of meer grensoverschrijdende verwerkingsactiviteiten uitvoert, maar de beslissingen over de doelstellingen en de middelen van de verwerkingsactiviteit in verschillende vestigingen worden genomen, is er meer dan één leidende toezichhoudende autoriteit bevoegd. Dat zijn dan telkens de autoriteiten van de locaties waar zich de vestigingen bevinden die de beslissingen over de respectieve grensoverschrijdende verwerkingsactiviteiten nemen. Om met één enkele leidende toezichhoudende autoriteit voor alle grensoverschrijdende verwerkingsactiviteiten ten volle van het één-loketmechanisme te kunnen profiteren, moeten bedrijven overwegen om hun besluitvormingsbevoegdheden met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens op één enkele locatie te centraliseren.

Op basis van welke criteria wordt de leidende toezichthoudende autoriteit van de voor de verwerking verantwoordelijke geïdentificeerd?

De onderstaande factoren zijn interessant om de locatie van een hoofdvestiging van een voor de verwerking verantwoordelijke te bepalen:

- Heeft de organisatie één enkele vestiging in de EU?

In dat geval, en als de verwerkingsactiviteit voor betrokkenen in meer dan een lidstaat wezenlijke gevolgen heeft of kan hebben, fungeert de toezichthoudende autoriteit van de locatie van die ene vestiging als leidende toezichthoudende autoriteit.

- Heeft de organisatie een hoofdkantoor in de EU?
 - Wat is in dat geval de rol van dat hoofdkantoor en worden beslissingen over de doelstellingen en de middelen van de verwerkingsactiviteit binnen deze vestiging genomen en is deze vestiging gemachtigd om beslissingen over de verwerkingsactiviteit te implementeren?
 - Als dat niet zo is, zijn er andere vestigingen:
 - waar beslissingen worden genomen over bedrijfsactiviteiten waarbij gegevens worden verwerkt?
 - die effectief gemachtigd zijn om beslissingen te implementeren?
 - waar een Manager (of Managers) met algemene managementverantwoordelijkheid voor de grensoverschrijdende verwerkingsactiviteit actief is (zijn)?
 - waar de voor de verwerking verantwoordelijke of de verwerker als een onderneming geregistreerd is, indien op één enkel grondgebied?

Hoe wordt de leidende toezichthoudende autoriteit voor een verwerker geïdentificeerd?

In overeenstemming met de vordering kunnen ook verwerkers die aan de verordening onderworpen zijn en in meer dan één lidstaat vestigingen hebben, van het één-loketsysteem profiteren.

In artikel 4, lid 16, onder b), wordt bepaald dat de hoofdvestiging van de verwerker wordt beschouwd als de locatie van de centrale administratie van de verwerker in de EU of, als de centrale administratie niet in de EU gevestigd is, gaat die benaming naar de vestiging in de EU waar de belangrijkste verwerkingsactiviteiten plaatsvinden.

Maar indien er zowel een voor de verwerking verantwoordelijke als een verwerker is, wordt in overeenstemming met overweging 36 de toezichthoudende autoriteit van de voor de verwerking verantwoordelijke als bevoegde leidende toezichthoudende autoriteit beschouwd. In dat geval wordt de toezichthoudende autoriteit van de verwerker beschouwd als een "betrokken toezichthoudende autoriteit" die aan de samenwerkingsprocedure zou moeten deelnemen.